

אנו צריכין כאן 'להכשיר' הקורה אלא להחזיקה על מעמדה, מ"מ אין בנו כח לומר סברת 'קלוש'.

ובסברא זו יש מקום לבאר הא דשחיטת מומר פסולה, דלכאורה לפי"מ שהעלה באבני נזר (יו"ד סי' קט סק"א) דמומר יש לו ב' מהותין, מהות ישראל ומהות נכרי מעורבין יחד, א"כ כמו דבשחיטת מומר וישראל יחדיו קיי"ל דכשר (ראה: ש"ך סי' ב' סק"ל ובשפתי דעת שם), ה"נ נימא כן בשחיטת מומר לבדו.

ולא ה"ל א"ש, דיש לומר דהא דשחיטת מומר וישראל יחדיו מהני הוא מסברת 'קלוש', והיינו דאמרי' דכיון דסגי בשחיטת המומר לבד והישראל לבד אמרינן דל הפסול מכאן וכשר מצד הכשר, אמנם כ"ז דוקא במקום ששייך להפריד אחד מהשני, אבל במקום שבפועל א"א להפרידם, וכגון מומר עצמו שיש בו מהות ישראל ומהות מומר יחדיו, א"כ אע"פ שאין אנו צריכים להחזיקם יחדיו, מ"מ כיון דליכא להפרידם, פוסלת שחיטת הצד מומר שבו, כיון דאין בנו כח לומר סברת 'קלוש' בכה"ג (ראה שו"ת ארץ צבי ח"ב סי' לח). ע"כ.

★ ★

בגמ': אלא על כרחך נעשו כשפודים של מתכת, הכא נמי על כרחך נעשית צילתה מרובה מחמתה כו', פוכה דליחוד היא לא מדבר.

בתוס' סוכה (ב, א ד"ה אמר) ביאור כוונת הסוגיא כך, דלעולם לרבה כיון שקאי מקצת הסכך בתוך עשרים שפיר שלטא ביה עינא, ולא פסלו הסוכה אלא משום דיחיד לא קא מדבר 'ווימנין דמישתקיל מקצת עובי הסכך הנכנס לתוך עשרים וקיימא כולה למעלה מעשרים'.

והעיר בזה הג"ר מיכאל ארי' ראנד שליט"א: אמנם יש מקום לעיין, דא"כ למה לן למימר טעמא ד'על כרחך נעשו כשפודים של מתכת ה"נ נעשית כצילתה מרובה מחמתה', ור"ל דמחשיבין המקצת שלמעלה מכ' לחלק מהסכך שלמטה מכ', הלא גם אם לא נחשיב הסכך לחיבור אחד, ונימא שהסכך שלמטה מכ' הוי חמתה מרובה מצילתה, מ"מ יש מקום להכשיר מטעם ששלטה ביה עינא, כיון שמקצת הסכך למטה מכ', דלא גרע מדפנות המגיעות לסכך שאמרו בסוכה ב, ב דכשרה הסוכה לרבה.

ועיין מה שהבאנו לעיל ד"ה אלמה אמר ר' איליפא עוד מדברי הראשונים לחלק בין סוכה למבוי.

★ ★

והג"ר מיכאל ארי' ראנד שיחי', העיר בדברי השפ"א הנ"ל: - יש לעיין בדבריו, דמאי שנא ממה שאמרו סוכה ב, ב שם דאם דפנות מגיעות לסכך כשרה לרבה אף למעלה מכ' אמה, ומ"ש אם היכר הסכך הוא ע"י דפנות או ע"י אמלתרא. וצ"ע. ע"כ.

★ ★

בגמ': מאי שנא במבוי דכשר דאמרי' קלוש סוכה נמי לימא קלוש, אי קלוש הויא לה חמתה מרובה מצילתה, הכא נמי אי קלוש הויא לה קורה הנימלת ברוח.

הגה"ק מקו"יגלוב הי"ד בספרו שיח השדה (שער הכללים כלל י"ב) הרבה לתמוה על מה שדמתה הגמ' מבוי לסוכה בסברא זו, וז"ל: "גוף דמיון הש"ס שהקשו ממבוי לסוכה תמוה לי מאוד, דלכאורה בהשקפה ראשונה לא קרב זה אל זה, דבשלמא במבוי דאינו צריך שיעור בעוביו רק שיהיה חזקה שלא ינטל ברוח, א"כ כיון דבע"כ נעשה כשפודין של מתכת הרי גם חלק דלמטה מעשרים אינו ניטל ברוח מחמת אותו מקצת דלמעלה מעשרים, וא"כ יש בחלק שלמטה מעשרים שיעור קורה כשרה, רק דסיבת הכשר אותו חלק שלמטה הוא מחמת מה שלמעלה מעשרים, אבל עכ"פ עכשיו יש למטה מעשרים שיעור הכשר קורה, דאפי' קורה דקה כל שהוא אם אינה ניטלת ברוח כשרה, ומה דמות יערוך לזה סוכה דשיעור הסכך הוא שיהיה צלתה מרובה מחמתה, וא"כ הרי במקצת סכך שלמטה מעשרים ליכא שיעור זה וצריך אתה לצרף מקצת סכך שלמטה מעשרים לשיעור הכשר סוכה. ולא דמי לקורה - דהתם אינך צריך לצרף מה שלמעלה מעשרים לשיעור הכשר קורה, רק המקצת דלמעלה מעשרים גורם שמהמקצת שלמטה מעשרים יהי כשר, משא"כ בסוכה דצריך צירוף הסכך דלמעלה מעשרים. וצ"ע"ג לכאורה".

והעיר הג"ר מיכאל אריה ראנד שליט"א: אמנם מוכרחין אנו לומר, דכיון דמ"מ צריכים אנו לסברת 'קלוש', לא מהני כן אלא במקום שאם יקלוש בפועל ישאר עדיין הכשר קורה, משא"כ בזה שלאחר סברת 'קלוש' לא ישאר הכשר קורה (מטעם שאינה יכולה לעמוד ברוח), אע"פ שאין